

Czapski, Andrzej

Obchody setnej rocznicy śmierci Gustawa Zielińskiego

Notatki Płockie 26/4-109, 57-58

1981

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Obchody setnej rocznicy śmierci Gustawa Zielińskiego

Z inicjatywy Biblioteki im. Zielińskich, TNP, 23 listopada 1981 r.—w stulecie śmierci — odbyła się w Towarzystwie Naukowym Płockim sesja poświęcona Gustawowi Zielińskiemu. Otworzyło ją zagajenie prezesa TNP dra inż. Jakuba Chojnackiego. Referat programowy, zatytułowany „Gustaw Zieliński — jego życie i dzieło” przedstawił dr Janusz Odrowąż-Pieniążek. Dwa następne wystąpienia poświęcone były genealogii rodu Świnków, z którego wywodziła się rodzina Zielińskich: ks. mgr Tadeusz Żebrowski zaprezentował przodków Gustawa Zielińskiego, a dr Tadeusz Chrostowski mówił o jego potomstwie. Dyrektor biblioteki, mgr Irena Nyckowska, przedstawiła powstanie, zbiory i działalność ksiąźnicy, której patronują Zielińscy. Kolejnym mówcą był mgr Ryszard Teżycki; jego wystąpienie nosiło tytuł „Śladami Gustawa Zielińskiego w Skępem”. Sesję zakończył montaż literacki oparty na tekstach autora „Kirgiza”. Przygotowała go młodzież z LO dla Pracujących w Płocku pod kierunkiem mgr Teresy Kalaszczyńskiej.

W sesji wzięły udział 54 osoby (zaproszono ponad 600 osób — w tym wszystkich członków TNP). Mimo zaproszeń skierowanych do szkół średnich Płocka, nie przybyła ucząca się tam młodzież. Szczególnie przykry, zważywszy na kontekst historyczny, był brak uczniów LO im. Małachowskiego.

Uczestnicy sesji mogli w gmachu biblioteki zapoznać się z wystawą prezentującą życie i dzieło Gustawa Zielińskiego.

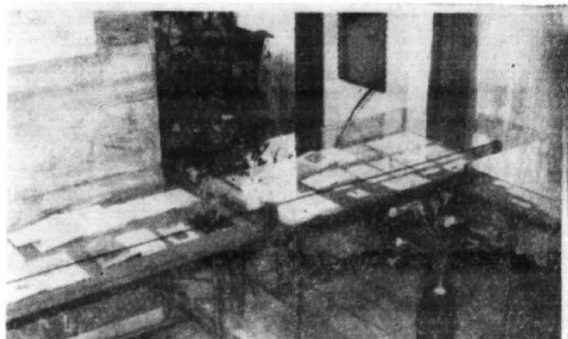
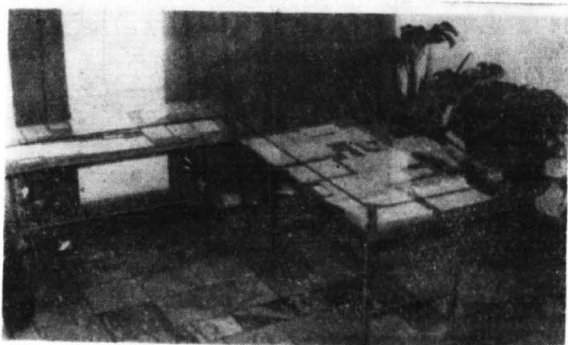
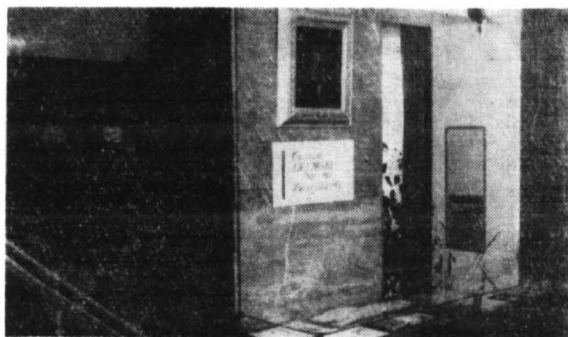
Oto jej katalog:

1. Biogram z herbem rodu.
2. Poezje. Warszawa 1846.
3. Der Kirgise. Berlin 1851.
4. Stepy. Poematy. Poznań 1856.
5. Czarnoksiężnik Twardowski. Warszawa 1856.
6. Die Steppen. Der Kirgise. Gedichte. Leipzig 1858.
7. Kirgiz. Powieść. Lipsk. 1871.
8. Poezje. Wydanie zupełne. Toruń 1901.
9. Kirgiz. Powieść. Warszawa 1908.
10. Manuela. Opowiadanie starego weterana z kampanii napoleońskiej w Hiszpanii. Warszawa 1910.
11. Kirgiz. Powieść. Warszawa (ok. 1938).
12. Wieczór myśliwski. Gawęda. Biblioteka Warszawska 1842 t. 3.
13. Z dramatu „Zbigniew”... Biblioteka Warszawska 1843 t. 2.
14. Manuela. Opowiadanie starego weterana... Łódź (ok. 1947).
15. Kirgiz i inne poezje. Warszawa 1956.

16. Manuela. Opowiadanie starego weterana... Warszawa 1960.
17. Krzyżyk Gustawa Zielińskiego z 1830/31 r. i z zesłania w kraju Kirgizów (Kazachów).
18. Dzienniki mojego życia (rkp).

Listy do Ignacego Orpiszewskiego.

19. Tobolsk 6 maja 1835 (rkp).
20. Iszym 14/26 października 1835 (rkp).
21. Iszym 18/30 października 1839 (rkp).
22. Tobolsk 17/24 września 1842 (rkp).
23. Płock 19/31 maja 1843 (rkp).
24. Warszawa 22 sierpnia 1844 (rkp).
25. Skępe 18 kwietnia 1846 (rkp).

Wystawa poświęcona Gustawowi Zielińskiemu

Skępe, Klasztor O.O. Bernardynów, 26 listopada 1981 r. Delegacja Towarzystwa Naukowego Płockiego w osobach: dr inż. Jakub Chojnacki — prezes i dr Tadeusz Chrostowski — sekretarz generalny oraz mgr Andrzej Czapski (niewidoczny na fotografii) złożyła wieniec z okazji 100 rocznicy śmierci Gustawa Ziełińskiego.

Listy do syna Konstantego.

- 26. Ostenda 23 września 1871 (rkp).
- 27. Hamburg 17 sierpnia 1873 (rkp).
- 28. Gleichenberg 24 sierpnia 1878 (rkp).
- 29. Meran 31 października 1878 (rkp).
- 30. Szkic historyczny „Z przeszłości Skępego” (rkp).

Listy do Erazma Wróblewskiego.

- 31. Skępe 22 grudnia 1875 (rkp).
- 32. Arco (Tyrol) 14 grudnia 1878 (rkp).
- 33. Mediolan 7 stycznia 1879 (rkp).
- 34. Wiedeń 24 maja 1879 (rkp).
- 35. Nicea 29 kwietnia 1879 (rkp).
- 36. Florencja 12 maja 1879 (rkp).
- 37. Skępe 21 czerwca 1880 (rkp).
- 38. Skępe 16 marca 1881 (rkp).
- 39. Gustaw i Jan Ziełińscy: Wiadomość historyczna o rodzie Swinków oraz rodowód pochodzącej od nich rodziny Ziełińskich. Toruń 1880.

Listy do kuzyna Jana Ziełińskiego.

- 40. Skępe 30 grudnia 1876 (rkp).
- 41. Skępe 19 lutego 1881 (rkp).
- 42. Skępe 9 kwietnia 1881 (rkp).
- 43. List Gustawa Ziełińskiego do prezesa Akademii Umiejętności Józefa Majera (rkp bez daty).
- 44. Pokwitowanie z kasy akademickiej (3 700 marek na wydanie Laudów Ziemi Dobrzyńskiej) 5 lutego 1881 (rkp).
- 45. List Józefa Szujskiego do Gustawa Ziełińskiego. Kraków 8 lutego 1881 (rkp).
- 46. Objasnienie do „Wykazu znakomitych książek Biblioteki Skępskiej” (rkp).
- 47. Katalog druków z XVI w. znajdujących się w

bibliotece skępskiej pisany prawdopodobnie przez Gustawa Ziełińskiego (rkp).

- 48. Józef Bruzdowicz: Wykaz i ilość dzieł i tomów w Bibliotece Skępskiej. 17 grudnia 1881 (rkp).
- 49. Józef Ziełiński: Krótki rys powstania i stanu biblioteki skępskiej w chwili jej przewiezienia do Płocka (rkp).
- 50. Wojciech Marcinkowski: Exlibris Biblioteki im. Ziełińskich.
- 51. Kazimierz Siemienowicz: Artis magnae artilleriae. Amsterdam 1650 (z Biblioteki Skępskiej).
- 52. Jan Łaski: Comune incliti Poloniae privilegium... Kraków 1506 (z Biblioteki Skępskiej).

*

26 listopada 1981 r. setną rocznicę śmierci uczcił Skępe — miejscowość, w której Gustaw Ziełiński mieszkał przez wiele lat, gdzie zmarł i został pochowany. Uroczystość poprzedziło złożenie wienca pod tablicą pamiątkową umieszczoną w zewnętrznej ścianie kaplicy na dziedzińcu klasztoru OO. Bernardynów. Następnie w Zespole Szkół Rolniczych odbyła się akademicka, w której wzięła udział ucząca się tam młodzież. Sylwetkę Gustawa Ziełińskiego przedstawił mgr Ryszard Teżycki. Dr Tadeusz Chrostowski omówił biografię potomków Gustawa i ich związki ze Skępem. Mgr Irena Nyckowska mówiła na temat księgozbioru Ziełińskich i biblioteki ich imienia w Płocku. Prezes TNP dr inż. Jakub Chojnacki podkreślił wysiłki rady pedagogicznej zmierzające do nadania Zespołowi Szkół Rolniczych imienia Gustawa Ziełińskiego.

Akademii zakończył krótki montaż literacki, na który złożyły się fragmenty listów i poezji przyszłego patrona szkoły.